

Publiekssamenvatting maandanalyse geurhinder IJmondregio

Januari 2021

Introductie

De provincie Noord-Holland, Tata Steel en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) willen beter inzicht krijgen in de geuren en hun bronnen die overlast geven in de IJmondregio. Daarvoor delen de provincie en Tata Steel een deel van hun eNose-netwerk met elkaar om zo meer gegevens te hebben. Met de hiermee verkregen grotere dataset proberen wij te onderzoeken of er een relatie te vinden is tussen de binnengekomen klachten en de signalen van de eNoses. Deze samenwerking is een pilot voor de duur van één jaar. De samenwerking is op 1 mei 2020 ondertekend door de provincie Noord-Holland en Tata Steel.

Wat gaan we doen met de kennis?

Met de analyses willen we bronnen van geurhinder opsporen en onder welke omstandigheden die tot klachten leiden. Met deze informatie kan gezocht worden naar oplossingen om de hinder te verminderen. Ook willen we monitoren of bepaalde bronnen onevenredig veel klachten veroorzaken.

Oplossingen kunnen bijvoorbeeld aanpassingen zijn in de werkwijze van productieprocessen of het tijdelijk staken van werkzaamheden tijdens ongunstige weersomstandigheden.

Wat is een eNose?

De eNose is een meetinstrument met daarin vier sensoren die veranderingen in de samenstelling van de lucht waarnemen. In veel industriële omgevingen kunnen allerlei (chemische) stoffen in de lucht vrijkomen tijdens reguliere werkzaamheden en bij incidenten. Deze emissies zijn in beeld te brengen door de inzet van eNoses, elektronische neuzen. De eNoses signaleren geen specifieke stoffen, maar veranderingen in de samenstelling van de buitenlucht.

Waar bestaat het netwerk uit?

Op dit moment heeft het project een eNose-netwerk, bestaande uit 33 vaste eNoses (8 van Tata Steel, 25 van de provincie Noord-Holland), vier windvanen en een weerstation voor het bepalen van windrichting en -snelheid. Het bedrijf Comon Invent levert en beheert de eNoses. Comon Invent en Tata Steel doen in samenspraak met de ODNZKG de analyse van binnengekomen klachten.

Analyse januari 2021

Dit maandverslag geeft een overzicht van de klachten die zijn binnengekomen en de analyse van de belangrijkste alarmeringen van eNoses in de IJmondregio in de maand januari 2021.

Rapportages

Maandelijkse openbare rapportages geven de resultaten van de analyses van de eNose-data en de binnengekomen klachten. Openbare kwartaalrapportages gaan in op de trends in de analyse.

Klachtenoverzicht

In de maand januari 2021 zijn via Tata Steel, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) en burgerinitiatief Stofmelder in totaal 98 klachten ontvangen. De drie dagen met het grootste aantal klachten (top-3 klachtendagen) in de maand januari 2021 zijn (zie tabel 1). In januari was er een top-4, vanwege een gedeelde 3^e plaats voor twee data:

- 1) 10 januari: 11 klachten;
- 2) 16 januari: 10 klachten;
- 3) 20 en 22 januari: 8 klachten.

Tabel 1: Top 3 klachtendagen.

Aantal klachten	Datum	Locaties waar de klachten vandaan kwamen	Windrichting	Mogelijke bronnen
11	10-01-2021	Beverwijk (8), Wijk aan Zee (1), IJmuiden (1), Heemskerk (1)	West	KBW2 (5), OSF2 (2), Niet Tata (2), KGF1 (1), Niet te duiden (1)
10	16-01-2021	Wijk aan Zee (10)	Zuid	KGF2 (9), OSF2 (1)
8	20-01-2021 22-01-2021	Wijk aan Zee (8) Wijk aan Zee (5), Beverwijk (3)	Zuidwest West, draaiend naar Zuid	KGF2 (6), OSF2 (2) KGF2 (6), OSF2 (1), Niet te duiden (1)

De klachten kwamen op 10 januari met name uit Beverwijk. Op de andere drie dagen kwamen de meeste klachten uit Wijk aan Zee en enkele uit Beverwijk. De data voor de verzamelde klachten zijn aangeleverd door Tata Steel en komen overeen met de klachten die de OD NZKG eveneens heeft binnengekregen.

Tabel 2: Overzicht aantal klachten per woonplaats.

Woonplaats	Aantal klachten
Wijk aan Zee	51
Beverwijk	34
IJmuiden	10
Heemskerk	2
Santpoort-Noord	1
Totaal	98

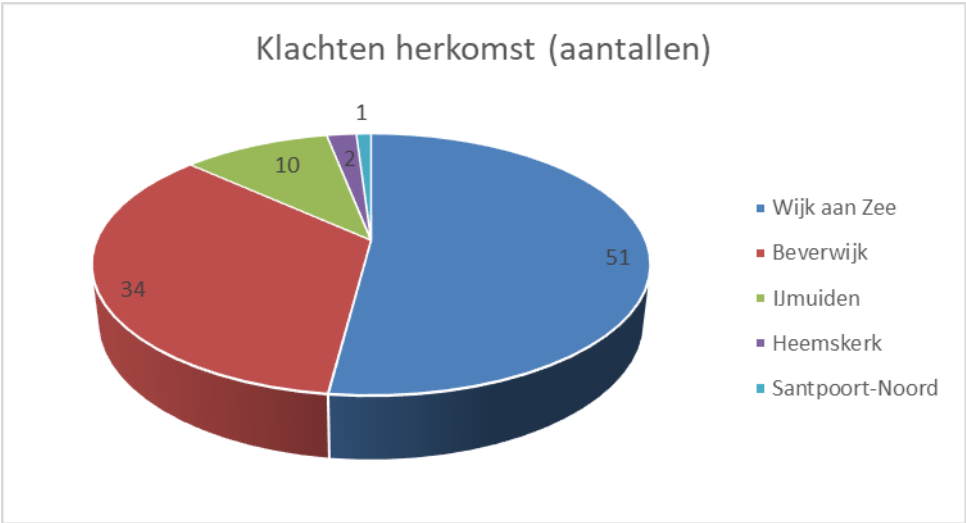
Om de mogelijke bron van de ervaren geurhinder te bepalen, kijkt Comon Invent naar de eNoseregistraties, de binnengekomen klachten en de windrichting. De analyses die Comon Invent uitvoert om de mogelijke bron te herleiden, onderzoeken zij verder met gebruik van de data van Tata Steel's eigen eNoses (die op het Tata-terrein staan).

De analyse duidt op Kookgasfabriek 2, batterijen, de mogelijke bron voor de meeste in januari ingediende klachten. Daarnaast waren er ook relatief veel klachten over de Oxystaalfabriek 2 en Koudbandwalserij 2, beitsbaan.

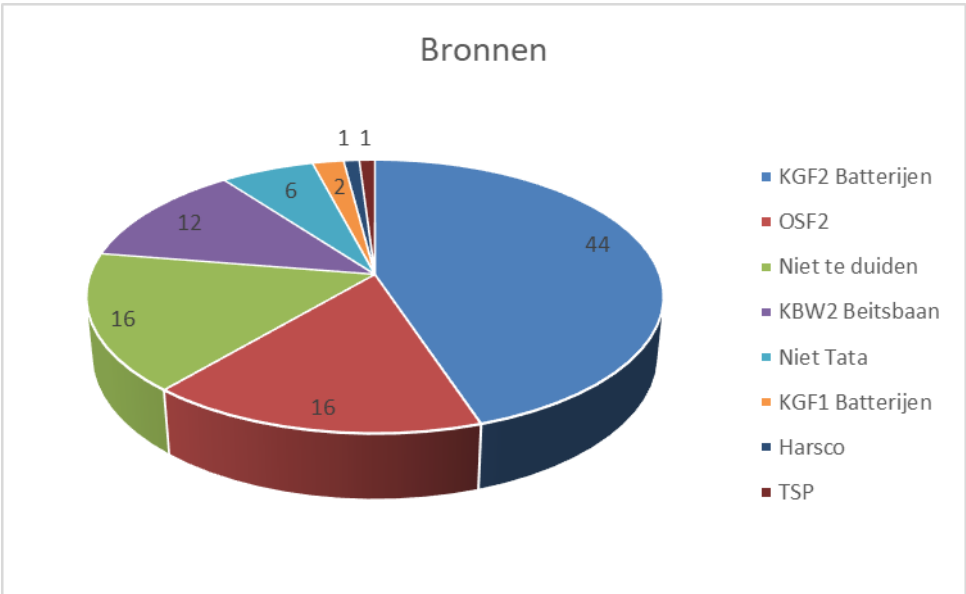
Tabel 3 geeft een overzicht van vermoedelijke bron van de geurhinder van de binnengekomen klachten. De herkomst van de klachten en de mogelijke bronnen van geurhinder zijn ook verhoudingsgewijs weergegeven in Figuur 1 en 2.

Tabel 3: Mogelijke bronnen van geurhinder voor de maand januari, volgens analyse van Comon Invent.

Mogelijke veroorzaker	Aantal klachten
Kookgasfabriek 2 (KGF 2) Batterijen	44
Oxystaalfabriek 2 (OSF 2)	16
Koudbandwalserij 2 (KBW 2) Beitsbaan	12
Kookgasfabriek 1 (KGF 1) Batterijen	2
Harsco	1
Tata Steel Packaging (TSP)	1
Niet Tata	6
Overig	16
Totaal	98

Figuur 1: Taartdiagram herkomst klachten.

Figuur 2: Taartdiagram mogelijke bronnen van de geurhinder, naar aantal klachten.

Windrichting

Samen met de eNose-registraties en de windrichting (en –snelheid) kan je achterhalen wat de mogelijke bron was van de geurhinder op een bepaalde locatie. Deze maand waren de dominante windrichtingen oostnoordoost tot oostzuidoost (67,5 – 112,5°), west (270°), en noordwest (315°). Deze windrichtingen betekenen dat de gebieden waar de geur vooral heen waaide naar Zee is en Beverwijk en Velsen-Noord. Tabel 1 geeft weer dat Wijk aan Zee de locatie was, waar in de maand januari de meeste klachten vandaan kwamen, zowel m.b.t. Kookgasfabriek 2, Batterijen als Oxystaalfabriek 2.

Overzicht eNose registraties

Verhoogde waarnemingen op eNoses geven aan dat er een relatief grotere hoeveelheid van een stof of een mengsel van stoffen in de lucht aanwezig is. Een overzicht van de locaties van de 33 eNoses die meedoen aan dit project is te zien in Figuur 3.

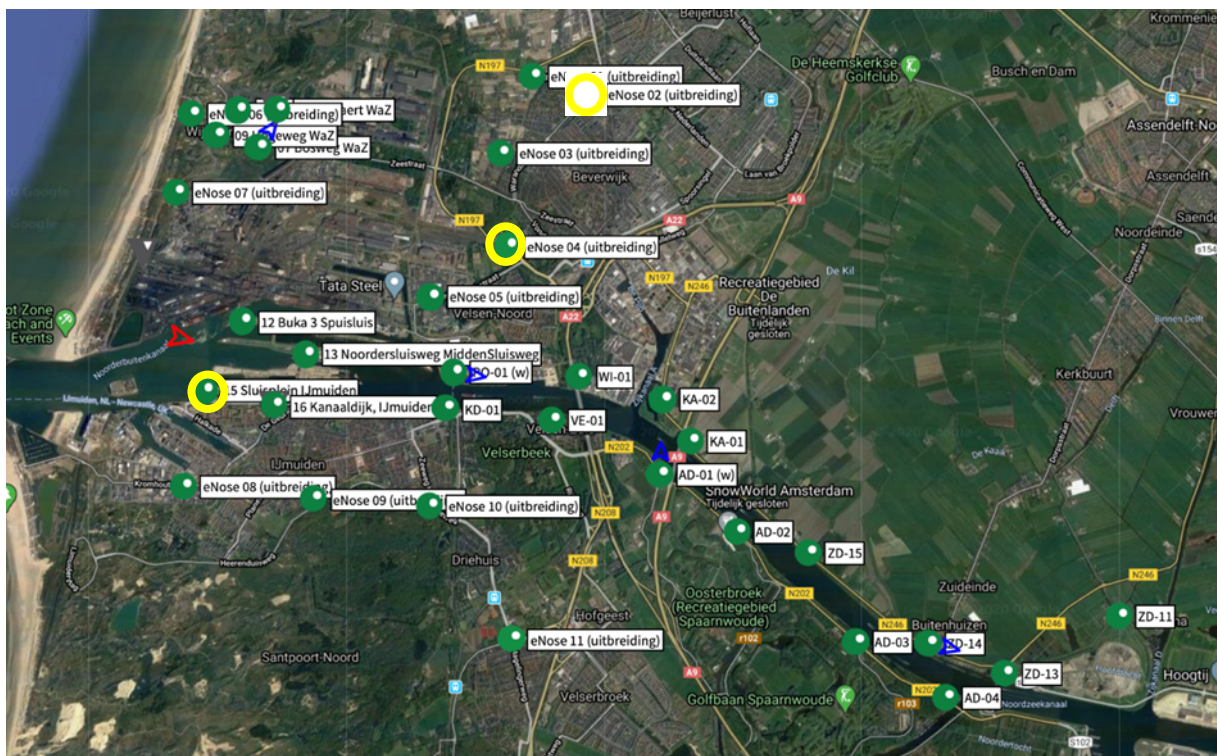
Tabel 4 geeft een overzicht van de drie eNoses met het hoogste signaalniveau in de maand januari 2020. De eNoses genaamd “15 Sluisplein, IJmuiden”(2x) en “04 (uitbreiding)” hadden het grootste aantal waarnemingen boven de ingestelde signaleringsgrens. In Figuur 3 is aangegeven wat de locaties zijn van deze eNoses.

Op 4 en 5 januari was sprake van rustig weer met een zwakke oostelijke windrichting. Tijdens de periode waarin de verhoogde meetsignalen geregistreerd werden is er één klacht binnengekomen, die niet gerelateerd kon worden aan Tata.

Op 25 januari was sprake van een matige westnoordwesten wind gedurende de periode dat de eNosesignalen op eNose “04 (uitbreiding)” en “05 (uitbreiding)” verhoogd waren. Gezien de windrichting lag de bron van deze verhoogde signalen, waarschijnlijk op het noordelijk deel van het Tata-terrein, echter een overeenkomst met de 2 klachten uit Wijk aan Zee kon hieraan niet gekoppeld worden.

Tabel 4: Top 3 met overzicht van de eNoses met meeste waarnemingen boven de ingestelde signaleringsgrens in de maand januari.

eNose	Aantal minuten boven de gestelde signaleringsgrens	Datum	Windrichting	Correspondeert met klachten?
15 Sluisplein, IJmuiden	1074	05-01-2021	Oost	Nee
15 Sluisplein, IJmuiden	267	04-01-2021	Oost	Nee
04 (uitbreiding)	172	25-01-2021	Westnoordwest	Nee

Figuur 3: Locaties van de eNoses die meedoen aan dit project. In het figuur zijn de 3 eNoses met de meeste verhoogde waarnemingen in de maand januari geel omcirkeld.

Conclusie

- Er zijn in de maand januari 2021 in totaal 98 geurklachten ontvangen.
- De maand januari is hiermee de maand met de minste klachten sinds de start van de pilot.
- De Kookgasfabriek 2, batterijen was de belangrijkste bron van geurhinder in de maand januari. Op 10 januari kwamen de klachten echter uit Beverwijk en was Koudbandwalserij 2, beitsbaan, de veroorzaker. Ook op 22 januari kwamen er enkele klachten uit Beverwijk veroorzaakt door deze bron.

- Ondanks dat er in januari relatief maar weinig zuidelijke wind was, is ook in deze maand Kookgasfabriek 2, batterijen de belangrijkste bron van klachten.
- De top-4 klachtendagen komt niet overeen met de top 3 dagen met de meeste verhoogde meetwaarden.